

דף סיכום בחינה**מזהה בחינה: 001000266893 מזהה סטודנט: 311046****שם קורס: דיני חוזים**

מספר שאלה	הערה	ניקוד מירבי	ציון
1.1		25.00	20.00
1.2	תשובה טובה, אך נערך דיון מיותר בהטעיה ונעדרו סוגיות. עם זאת, לאור עומק הדיון, ניתן רוב הניקוד. ר' פתרון מוצע והערות	20.00	15.00
1.3	תשובה חסרה. עם זאת, ניתן רוב הניקוד לאור עומק הדיון. ר' פתרון והערות.	15.00	12.00
1.4		20.00	15.00
2		20.00	19.00
3		1.00	

0

ציון בחינה סופי : 91.00

הבחינה הבדוקה בעמודים הבאים

***** לתשומת לבך, במידה וההערות מופיעות ב "ג'יבריש" יש להוריד את הקובץ למחשב ולפתוח ב - reader acrobat *****

אוניברסיטת בר אילן

הפקולטה למשפטים

דיני חוזים

ד"ר עומר פלד

בחינה מסכמת מועד א' תשפ"ג

משך הבחינה: שעתיים

הבחינה בספרים פתוחים

לצד כל שאלה מופיע מספר המילים לפתרון. אין לחרוג מכמות המילים המותרת (במערכת הממוחשבת ממילא אין אפשרות לחרוג מהמקום המותר). המבחן מורכב משתי שאלות. השאלה הראשונה מהווה 80% מהמבחן והשניה 20%. בנוסף, קיימת במערכת שאלה שלישית כמקום לטייטה ללא מגבלת מקום. שימו לב, הטקסט בשאלה השלישית לא יבדק בשום מקרה.

יהלי ראתה ברשת האינסטגרם סטורי (מודעה) של חברת התיירות "פספורט סמארט". בסטורי נכתב כך:

"הזדמנות לכל העוקבים הנאמנים שלנו! אנחנו מחלקים לכם פרס שווה במיוחד - כרטיסי טיסה לתאילנד! בשבוע הקרוב יסתתרו בסטורי שלנו כרטיסים ורודים. מי שיכתוב לנו עד ליום שישי כמה כרטיסים ורודים היו ולמה לו מגיע לטוס, יקבל כרטיס טיסה זוגי לבנגקוק! (מובהר בזאת שהחברה לא תישא באחריות מעבר להזמנת הכרטיסים). המבצע כפוף לתקנון המפורסם במשרדי החברה. "

במשך שבוע שלם יהלי הייתה דבוקה לנייד כדי לא לפספס שום סטורי וביום שישי כתבה לחברה:

"הסתתרו בסטורי 26 כרטיסים ורודים. ניסיתי להמציא משהו, אבל אין סיבה מיוחדת שדוקא לי מגיע לי לטוס".

בפרסומים של החברה אכן היו 26 כרטיסים ורודים.

ענו על השאלות הבאות. אלא אם נאמר אחרת, אין קשר בין הסעיפים.

שאלה מס' 1.1 (25 נק')

הניחו כי בתקנון המבצע, אשר פורסם במשרדי החברה הממוקמים בטבריה, נקבע כי עשרת הצופים הראשונים שישלחו פניה פרטית לחברה ויענו נכונה על השאלה יזכו בפרס, וכי הם לא נדרשים לכלול בתשובה שלהם סיבה לכך שדוקא להם מגיע לזכות. כמו כן, נקבע כי הטיסה הלוך תהיה ביום 1 ביולי מתל אביב לבנגקוק והטיסה חזור תהיה ביום 14 ביולי. הטיסות יהיו ישירות ויסופקו על ידי חברת אל-על.

יהלי היתה בין העשרה שענו נכונה על השאלות. האם לדעתכם נכרת חוזה בין יהלי לחברת פספורט סמארט? אם כן, מהם תנאיו?

ניתן לגרוס שנכרת חוזה בין יהלי לבין החברה, זאת עקב קיומם של יסודות ההצעה והקיבול (סעיף 2 לחוק החוזים הכללי), פנייתה של החברה לציבור לקוחותיה באינסטגרם הנה בגדר חוזה אחיד (בהתאם לסעיף 2 לחוק החוזים האחידים) פנייה זו כללה את כלל הפרטים המהותיים להתקשרות החוזית (תנאי התחרות, תנאי הזכייה ותנאי הפרס וקבלתו).

נוסף על כך, מדובר בהצעה בלתי הדירה בעלת זמן פקיעה מוגדר, סהתאם לבעיף 3(ב) במידה וניתנת הודעת קיבול טרם הזמן שהוגדר אזי המציע אינו יכול לחזור בו, מאחר ויהלי ביצעה את הקיבול כמשתמע מתנאי העסקה, ניתן לגרוס כי נכרת חוזה.

יתר על כן, הגישה שניתנה לציבור לתקנון החברה מעידים על קיומו של יסוד המסויימות בחוזה המשתמע מסעיף 2 רישא לחוק החוזים הכללי, ואילו ההודעה ששלחה יהלי עם מספר הטרטיסים הנכון מהווה הודעת קיבול אובייקטיבית (בוטקובסקי נ' גת) בהתאם לנדרש ממנה בתקנון, לפיכך ניתן לגרוס כי הקיבול התבצע בדרך המשתמעת מההצעה בהתאם לסעיף 6' לחוק החוזים הכללי ולפס"ד Carlil.

ופ, ההפנייה לתקנון הינה דרישה הגיונית בתנאי החוזה הנדון, ולפיכך אין לראות בה פוגעת במסויימות (דוד נ' דרורי).

בהמשך לקביעה כי נכרת חוזה בין הצדדים, יצוין כי מדובר בחוזה פרס, אשר לפי סעיף 33 לחוק החוזים הכללי אינו ניתן לאכיפה משפטית.

מאידך, ניתן לטעון כי לא נכרת חוזה, וזאת מכיוון ש:

הפער בין מסויימות הע [] שהוצעה באינסטגרם לבין העסקה המשתמעת מהתקנון מעלה דופי בעניין קיומו של יסוד המסויימות בעסקה, על פרט מהותי כמו דרך הקיבול חלה חובת גילוי בהתאם לסעיף 4, מאחר והדבר לא בא לידי ביטוי בהצעה הראשונית של החברה באינסטגרם, ניתן לקבוע כי יסוד המסויימות לא התבטא בהליך כריתת החוזה ולפיכך ניתן להסיק כי לא נכרת חוזה.

בנוסף, הדרישה הראשונית לביצוע הקיבול הייתה לכתוב למה מגיעים הכרטיסים לאדם שמבצע את הקיבול, מאחר ויהלי לא ביצעה את הקיבול כנדרש, ועל אחת כמה וכמה שמדובר בחוזה תחרות אשר תקנותיו נקבעות ע"י הגוף המפעיל את התחרות (פס"ד קראסניאנסקי), ניתן לגרוס כי לא נכרת חוזה בין הצדדים.

20
(1.1)

שאלה מס' 1.2 (20 נק')

בהמשך למענה לסעיף 1, הניחו כי בתקנון נקבע גם כי כל הזוכים מתחייבים לשהות במלון לבחירתה של רשת פספורט סמארט, על חשבונם. חברת פספורט סמארט אישרה כי יהלי זכתה בפרס, בכפוף לכל התנאים שנקבעו בתקנון המבצע. יהלי מוכנה לטוס בתאריכים שהחברה קבעה בתקנון, אבל היתה מעדיפה תאריכים אחרים, במהלך חודש מאי. כמו כן, יהלי שמעה שהמלון שהפקה בחרה יקר יחסית ונמצא במיקום שלא מוצא חן בעיניה, והיא מעוניינת ללון במלון אחר. דונו בטענות הצדדים.

יהלי תטען כי:

העובדה כי ההפסקה קובעת את המלון בו ישהו הזוכים תוך תשלום מלא שלהם על הוצאות הלינה הינה תנאי מקפח בהתאם לסעיף 3 לחוק החוזים האחידים, שכן הוא מעניק יתרון בלתי הוגן לספק בעניין קביעת השווי החוזי והוצאות העסקה הכוללות (פס"ד מילגרום נ' משען), לפיכך תטען לביטול תנאי זה, דבר שיאפשר לה ללון בכל מלון העולה על רצונה.

נוסף על כך, תטען שפרטי התשלום ומהות המלון ומימון השהות על חשבונם של הזוכים הנו פרט מהותי בהתקשרות החוזית אשר לא הופיע כלל בחוזה בין הצדדים, לא בתקנון, לא במודעת האינסטגרם לולא ידעה על קיום פרטים אלו, ספק רב אם הייתה בוחרת להשקיע את כל זמנה בזכייה בו, לפיכך תטען שעל פרט זה חלה חובת גילוי בהתאם לסעיף 4 לחוק הגנת הצרכן, משהופרה חובה זו, ניתן לקבוע שהן הליך הכריתה (סעיף 12 לחוק החוזים הכללי, פס"ד ספקטור) והן קיומו של החוזה (סעיף 39 לחוק החוזים הכללי), נעשו בחוסר תו"ל שהוביל לטעות בעובדות העסקה (סעיף 14 א') ומשכך תדרוש פיצוין בהתאם לסעיף 10 לחוק התרופות ולפס"ד גלנר.

מאידך, תטען ההפסקה שמדובר בפרס, וככזה הוא תלוי בגורמי AS IS (פס"ד הולילנד), לפיכך, ליהלי עומדות שתי ברירות, ברירה אחת היא לקחת את הפרס כפי שהוא מוצע, והשנייה היא ויתור על הפרס וסיום ההתקשרות החוזית בין הצדדים, יצוין כי במצב זה עומדת להפקה ברירת קיום בנוגע למימוש החוזה, כך שיקיימו את החיובים המשתמעים מהחוזה ויהלי לא תהיה זכאית לפיצוים.

לעניין היעדר מסויימות במו"מ יטענו שמסויימות החוזה מדברת על מתן כרטיסי טיסה בלבד ולא על תשלום על מלון, לפיכך אין פגיעה ביסוד המסויימות המשתמע מסעיף 2 לחוק החוזים הכללי.

15

(1.2)

תשובה טובה, אך נערך דיון מיותר בהטעיה ונעדרו סוגיות. עם זאת, לאור עומק הדיון, ניתן רוב הניקוד. ר` פתרון מוצע והערות

שאלה מס' 1.3 (15 נק')

הניחו כעת כי יהלי היא בת 16. הוריה של יהלי, אשר חיים בנפרד ולא נישאו, לא ידעו שיהלי שלחה הודעה לפספורט סמארט באינסטגרם. הוריה של יהלי אסרו עליה בעבר לענות למודעות של חברות מסחריות באינסטגרם. כעת, לאחר שזכתה, הוריה לא מתנגדים לכך שהיא השתתפה בתחרות. יהלי, שזכתה בכרטיס זוגי, מעוניינת להעניק את הכרטיס הנוסף לאביה. אימא שלה יהלי מתנגדת לכך שיהלי תמסור לאביה את הכרטיס הנוסף. דונו בטענות הצדדים.

העובדה כי יהלי היא קטינה מחייבת אותה בהסכמת הוריה לביצוע פעולות משפטיות בהתאם לסעיף 4 לחוק הכשרות המשפטית, העובדה כי הוריה של יהלי (שהם גם האפוטרופוסים שלה) התנגדו טרם ביצוע העסקה לקיום עסקאות מסוג זה מובילה למסקנה כי החוזה אינו תקף ללא הסכמת ההורים, מאחר והעסקה טרם בוצעה, החוזה ניתן לביטול.

נוסף על כך, מאחר ומדובר בעסקה הכוללת יציאה מהארץ, מדובר בפעולה שתוקפה תולוי ברישום בפנקס המתנהל עפ"י חוק, עובדה זו מחייבת אישור של ביהמ"ש לעסקה גם במידה וההורים מביעים את הסכמתם לקיומה של עסקה זו (סעיף 20 לחוק הכשרות המשפטית), הסכמה זו של ביהמ"ש מהווה תנאי מתלה לעסקה (סעיף 27 לחוק החוזים הכללי), מה שאומר שללא קבלת הסכמה זו ההסכם בין יהלי להפקה בטל מעיקרו (שרף נ' אבער). **דין טוב, אך מפור**

מאידך, מאחר והעסקה היא אינה עסקת מכר הכוללת רכישת נכס באשראי כלשהו, והעובדה כי קטינים בגילה של יהלי נוהגים להשתתף בתחרויות נושאות פרסים ברשתות חברתיות בדרך קבע בצורה שאינה גורמת להם נזק כלשהו תוביל למסקנה כי החוזה אינו ניתן לביטול לפי סעיף 6 לחוק הכשרות המשפטית.

יצוין כי מאחר ויהלי קטנה, גם במידה והטענה בדבר סעיף 6 לחוק הכשרות תתקבל בערכאה משפטית, ללא הסכמתה של האם החוזה בין יהלי להפקה בטל מעיקרו לפי סעיף 18 א' לחוק הכשרות המשפטית, או לחלופין ניתן לדיון משפטי (סעיף 19). **חלקי מאוד**



12

(1.3)

**תשובה חסרה. עם זאת, ניתן רוב הניקוד לאור עומק הדיון.
ר` פתרון והערות.**

שאלה מס' 1.4 (20 נק')

הניחו כעת כי בתקנון המבצע נקבע כי אם מעל לעשרה משתתפים יענו נכונה על השאלה, הפרס יחולק לעשרה מבין העונים נכונה אשר יצליחו לעמוד ברחובות תל אביב את הזמן הרב ביותר עם שלט פרסומת של חברת פספורט סמארט מעל לראש, תוך שהם משתפים תמונות באינסטגרם. כן נקבע כי הנסיעה תארך בשבועיים הראשונים של חודש יולי. יהלי עמדה עם השלט מעט לראש ברחובות תל אביב במשך שעות ארוכות, וזכתה בתחרות. יהלי התאכזבה מהתאריכים כי בדיוק באותם ימים חל טקס סיום קורס הקצינים של אחיה. יהלי הזמינה מקום במלון לתאריכים של הנסיעה וכדי לחסוך בעלויות, ההזמנה נעשתה ללא אפשרות ביטול. שלושה ימים לפני הנסיעה, החברה מסרה ליהלי כי בשל טעות של החברה, הטיסה תידחה לחודש ספטמבר. דונו בטענות הצדדים ביחס לתרופות שעומדות לה.

ראשית, יהלי תטען לנפילת טעות בעובדות (סעיף 14 א' לחוק החוזים הכללי), טעות זו בדבר תאריכי הטיסה היא טעות יסודית אשר בלעדיה לא הייתה נקשרת בחוזה מול ההפקה (ספקטור נ' צרפתי) ולא מבצעת את מה שדרשה ההפקה למען זכייה בתחרות לפיכך תטען ל:

בלבול מושגי - הראיות היו לדון בתרופות בנין הפרת חוזה

ביטול החוזה והשבת שווי בהתאם לסעיף 21 לחוק החוזים הכללי ולפס"ד בנישתי נ' ששון, תטען כי לפי החוזה היא זכאית לכרטיסי טיסה בחודש יולי, מאחר וההפקה שינתה את התאריכים ללא הודעה על כך, ישנה טעות בעובדות העסקה ובזהות הממכר, ולפיכך מדובר בהפרה של החוזה ויהלי זכאית לסעדים האמורים, תוסיף ותרחיב בנוגע לטענה זו כי הודעת ההפקה בדבר שינוי התאריכים היא ב~~ד~~ הפרה צפויה (סעיף 17 לחוק החוזים תרופות), ומשכך תפעל להקטנת נזק ותדרוש סעדים אלו.

יתר על כן, תדרוש יהלי פיצויי הסתמכות בהתאם לסעיפים 10 ו-11 לחוק החוזים:תרופות, העובדה כי יהלי עמדה יום שלם בתל אביב על חשבון זמנה הפרטי וסגרה תאריכים למלון ללא אפשרות ביטול נעשתה מתוך הסתמכות על העובדה כי הטיסה תתקיים בזמן ש~~ק~~בע מול ההפקה, מאחר והחוזה הופר ע"י ההפקה, זכאית יהלי לפיצויים בדבר הסתמכויות המשניות שביצעה



לחלופין, תדרוש יהלי אכיפה של החוזה עם פרטי המסויימות שנקבעו בהתאם לסעיף 3 לחוק החוזים: תרופות, סעד זה יאפשר ליהלי לקיים את העסקה כמתוכנן בלי לפגוע בהסתמכויות שביצעה.



ראוי לציין כי קיימת אופציה של מתן פיצויי הסתמכות וביצוע בקירוב (אייזנמן באקדמת עדן), הדבר יאפשר ליהלי למנוע את הנזק הכלכלי ולתאם תאריך חדש לטיסה מול ההפקה אשר יאפשר לה להגיע לטקס קורס הקצינים של אחיה.

מאידך, תטען ההפקה כי הטעות שנפלה הינה טעות בכדאיות העסקה ~~סעיף 14 ד')~~, משכך אינה זכאית יהלי לסעדים כלשהם



15

(1.4)

תשובה טובה, אך הדיון לעיתים חסר ולעיתים לא מדויק. ר` הערות ופתרון מוצע.

חברת הכנסת פנינה רוזנטל מעוניינת לערוך תיקון לפרק כריתת החוזה בחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973. לפי תיקון זה יתווסף לחוק סעיף 2א. לאחר התיקון החוק ינוסח כך-

כריתת חוזה – כיצד

1. חוזה נכרת בדרך של הצעה וקיבול לפי הוראות פרק זה.

הצעה

2. פנייתו של אדם לחברו היא בגדר הצעה, אם היא מעידה על גמירת דעתו של המציע להתקשר עם הניצע בחוזה והיא מסויימת כדי אפשרות לכרות את החוזה בקיבול ההצעה; הפניה יכול שתהיה לציבור.

2א. (א) ההצעה תכלול חיובים של המציע לניצע וכן תכלול חיובים של הניצע למציע.

(ב) בחר המציע כי הקיבול יהיה במעשה לביצוע החוזה, תהיה ההצעה בעלת תוקף אף אם לא תידרש מהניצע תמורה נוספת.

(ג) אין בסעיף זה כדי לפגוע בתוקפה של התחייבות של אדם לחברו כי יקנה לו נכס שלא בתמורה אשר נעשית בהתאם לדין אחר.

אתם מתמחים בלשכת חברת הכנסת, והתבקשתם לחוות את דעתכם המקצועית כיצד התיקון משנה את הדין הקיים, והאם שינויים אלה רצויים.

הצעת החוק החדשה משנה את הדין הקיים בכך שהיא מכניסה הגדרות חדשות להגדרתה של כריתת החוזה, בדין הישן חוזה מתואר כהליך של הצעה וקיבול, ההצעה כוללת פנייה, מסויימות וגמירות דעת ואילו הקיבול כולל מסויימות, גמירות דעת והודעת קיבול שנמסרת ע"י הניצע.

הצעת החוק החדשה מוסיפה מספר יסודות לכריתתו של חוזה, כמו חובה מפורשת ל¹ עם ² חיובים בחוזה המשתמעת מסעיף קטן א, יתר על כן, הצעת החוק מסדירה בחקיקה את הלכת בוטקובסקי, הגדרת ³ כי קיבול יכול להיעשות בצורה אובייקטיבית ובג⁴ תנהגותי של הניצע, לכאורה, שני סעיפים אלו משנים באופן משמעותי את הדין הקיים, בעיקר עקב העובדה כי הגדרה שמכתיב התיקון החדש למושג "חוזה" פוגעת בקשרים משפטיים שלא מטילים חיובים על שני הצדדים, כמו חוזי פרס ⁵ מתנה (חריג לכך הוא סעיף 4 לחוק המתנה המתבטא בפס"ד ברקוביץ' נ' קלימר), לשם כך נועד סעיף ⁶ בחוק, המסדיר מעמדם של קשרים חוזיים אלו, שלא דווקא מטילים חיובים חוזיים על כל צד אך בכל זאת נחשבים להתקשרויות חוזיות בהתאם לדין הישן.

לעמדתי, השינויים אשר מבצע התיקון בדין הקיים הם שינויים נחוצים, הגדרתו המשפטית של חוזה בדין הקיים גורמת למצב בו ישנם מצבים חוזיים שלא נופלים להגדרתו של חוזה בהתאם לדין הקיים, תיקון זה לחוק יגביר את חופש החוזים, שהוא אחד היסודות המרכזיים שנותנים לחוזה את תוקפו המחייב בהתאם לגישת האוטונומיה של פריד, יתר על כן, הוא מסדיר מצבים בהם אחד הצדדים בוחר שלא ליטול עליו חיובים בכפוף להסכמת הצד השני לחוזה, אני סבור כי אינטרס חופש החוזים הוא אינטרס ראשון במעלה בו צריך לגעת המחוקק כאשר הוא ניגש לעבודת חקיקה בנושא דיני החוזים, ובהתאם לכך אני תומך בהצעת החוק המדוברת.

19
(2)

שאלה מס' 3 (1 נק')

מקום לטיוטה. אין מגבלת מקום.

שימו לב- טקסט שיכתב במענה לשאלה לא יבדק בשום מקרה.

בשל צורך טכני, כתוב שלשאלה יש נקודה אחת. חשוב להבהיר - לא ינתן ניקוד.

